

KO E FERAKI 'I MUI 'I HE NGAAHI FERAKI KOTOA

Louis J. J. J.

“Pea na’e ‘ikai ha
‘aho ‘o hangē ko ia
‘i mu’a pe kimui ‘o
ia, koe’uhi ke
tokanga ‘a Sihova
ki he le’o ‘oe
tangata: he na’e
tau ‘a Sihova
koe’uhi ko ‘Isileli.”

Sōsiua 10:14

Ko hono ikuna'i 'o Kenani ko ha tau faka'auha ia na'e tu'utu'uni 'e he 'Otua. Ka 'o kapau ko e 'Otua ko e 'ofa, ko e ha na'a ne tu'utu'uni ai ha fakapo fakatokolahi pehe? Ke ma'u ha vakai ki he ngaahi 'uhinga 'o e ngaahi me'a ko 'eni na'e hoko, 'oku fie ma'u ke tau vakai ki ai.

Kuo pau ke tau fakalahi 'etau vakai 'o fakalaka atu 'i he me'a 'oku ha mai, kae 'oua kuo tau lava 'o fakatokanga'i 'a e fepakipaki 'oku tupu mei he ngaahi fepakipaki kotoa pe (kau ai hono ikuna'i 'o Kenani): ko e fepaki lahi 'i he vaha'a 'o Kalaisi mo Setane, 'i he vaha'a 'o e lelei mo e kovi.

Ko e ngaahi fa'ahi 'oku fepaki:

Ko e kau tau 'a e Pilinisi 'o e 'Otua.

Ko e pilinisi 'o e kau tau 'a e kovi.

Ko e tangata tau malohi taha.

Ko e ngaahi founga 'o e fepakipaki:

'Oku tau 'a e 'Otua ma'atautolu.

'Oku tau tau ma'a e 'Otua.

A wooden frame with orange shutters is centered on a yellow background. The frame is made of dark wood and has two orange wooden shutters on either side. Each shutter has a black metal ring handle. The text is displayed in a purple, 3D-style font with a reflection effect below each line.

KO E NGAHI
FA'AHU 'OKU
FEPAKI

KO E PILINISI 'O E KAU TAU 'A E 'OTUA

Na'a ne tali mai, "'Ikai, ka kuo u ha'u 'eni ko e pule 'o e kau tau 'a e 'Eiki." Pea na'e to hifo 'a Siosuia fo'ohifo ki he kelekele 'i he loto 'apasia, 'o ne fehu'i kiate ia, "Ko e ha 'a e popoaki 'a hoku 'Eiki ki he'ene tamaio'eiki?"
(Sosiua 5:14)

'I he lotu 'a Sosiua ofi ki Sieliko 'o fekumi ki ha fakahinohino fakalangi ke ma'u 'a e kolo, na'e tu'u 'i mu'a 'iate ia ha tangata tau kuo unuhi 'ene heletaa (Sosiua 5:13).

'I hono fakafehu'i 'e Siosiuá, na'e faka'ikai'i 'e he tangatá ni 'a 'ene kau ki ha fa'ahinga kongakau fakaemāmaní. Ko e Pule ia 'o e kau tau 'a e 'Otua (Sosiua 5:14).

'I he'ene fie ma'u 'a e lotu, na'a ne fakahaa'i ai ko e 'Otua tonu ia, 'i he tokotaha 'o Sisu'a ia na'e 'iloa ko Maikeli 'i he tohi 'a Taniela (Sosiua 5:15; Taniela 12:1).

Na'e tali 'a e lotu. 'I he fiemālie 'a Siosiuá, ko e 'Otuá tonu na'á ne pule'i 'a e ngāué. 'I he'ene hoko ko e 'eikitaui 'o 'Isileli, na'e pau ke muimui pe 'a Sosiua ki he ngaahi tu'utu'uni 'a e 'eikitaui pule mo'oni: 'a e 'Otua.

KO E PILINISI 'O E KAU TAU 'O E KOVI

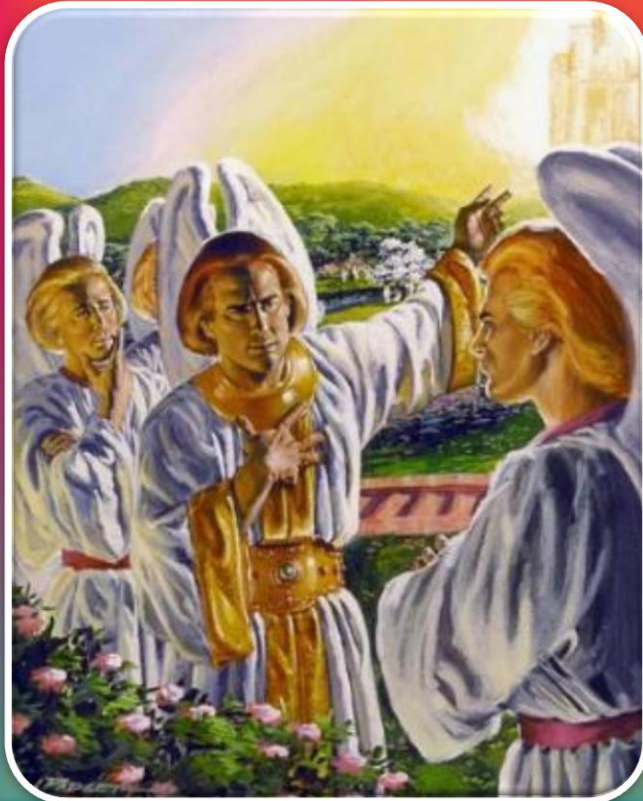
"E Lusifā, ko e foha 'oe pongipongi! Hono 'ikai tō hifo koe mei he langi! Hono 'ikai tu'usi ki lalo koe ki he kelekele, 'a koe ne ke fakavaivai'i 'ae ngaahi pule'anga!" (Isaia 14:12)

Te tau lava 'o pehe na'a ne fa'u 'a e tau. Na'e fa'ele'i ia ko ha pilinisi; ko ha selupi 'o e tu'unga ma'olunga taha; 'i he tafa'aki 'o e 'Otua; lue 'i he malala vela; mahu'inga; haohaoa... (Isikeli 28:12-15).

'I hono fakakoloa'i 'aki 'a e tau'ataina ke fili – hange ko e kakai poto kotoa pe na'e fakatupu 'e he 'Otua – na'e fili 'a Lusifa ke angatu'u mo fa'ao 'a e taloni 'o e 'Otua (Isaia 14:12-14).

Neongo na'e 'ikai lavame'a 'ene angatu'u, kuo lomekina 'a e 'univēsi 'e he tau talu mei ai. 'I hono pule'i 'e Sētane mo 'ene kau 'āngeló 'a e māmaní, 'oku 'i ai 'a e taumu'a pē 'e taha: ke ta'ofi 'a e ngaahi palani 'a e 'Otuá ke fakahaofi 'a e matakali 'o e tangatá.

Ko hono ikuna'i 'o Kenani ko ha tau mahu'inga ia 'i he tau ko 'eni.

KO E TANGATA TAU MALOHI TAHA

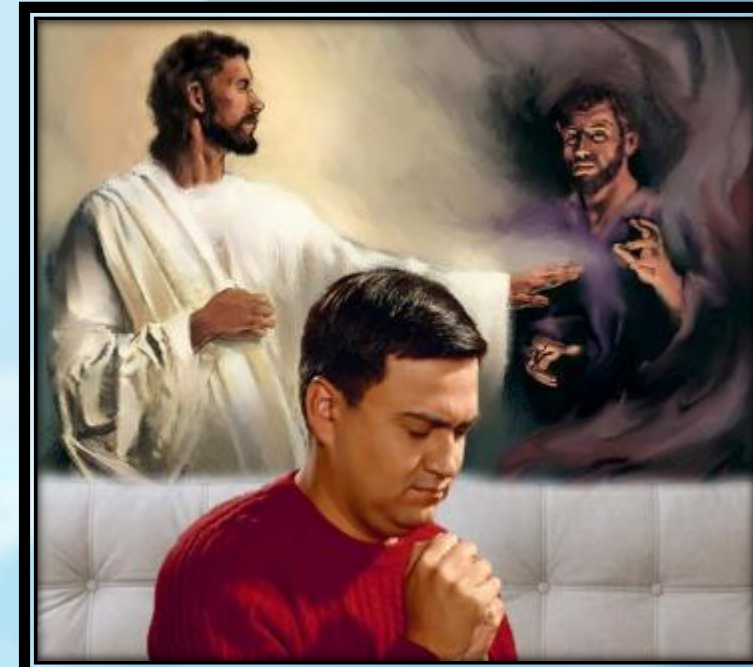
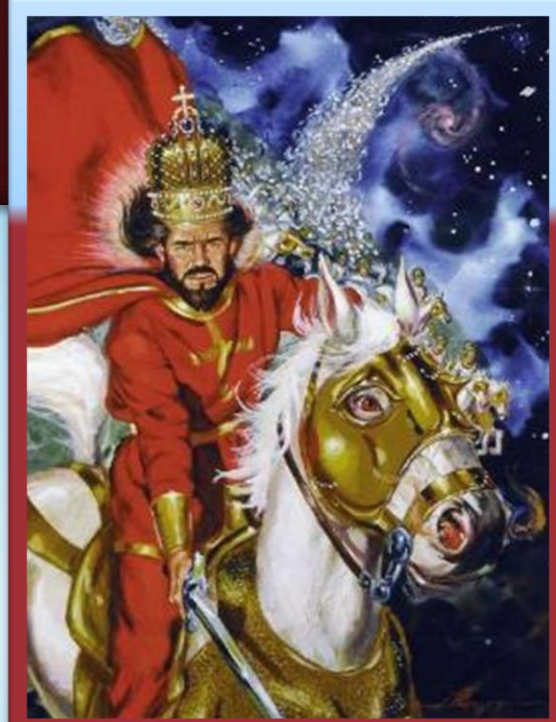
"Ko e tangata tau 'a e 'EIKI; ko e 'EIKI 'a hono huafa" ('Ekesotosi 15:3)

'Oku fakahaa'i tonu 'a e 'Otua ko ha "tangata tau," ko e tangata tau malohi taha ia 'i he tau. ('Ekesotosi 15:3; Saame 24:8).

Ka 'oku 'ikai ke tau 'a e 'Otua mo e fa'ahinga 'o e tangata, ka mo e ngaahi malohi fakalaumalie 'oku nau pikitai ki ai. Ko ia ai, 'oku fakahaa'i 'a e ngaahi mahaki faka'auha ko ha tau mo e ngaahi 'otua 'o 'Isipite, 'a ia ko e kau tevolo ('Ekesotosi 12:12; Teu. 32:17)

'Oku finangalo 'a e 'Otua ke faka'auha 'a e kovi mei he mamani. Ko ia ai, na'a Ne kapusi mei Kenani 'a kinautolu na'a nau fili ke kau mo Setane, pea foaki 'a e fonua ki he kakai na'a nau kau mo la.

'I he 'aho ni 'oku kei hokohoko atu pe 'a e tau, ka 'oku 'ikai ko e feitu'u. Ko e tau ma'a e famili takitaha, ma'a e tokotaha fakafo'ituitui. 'Oku 'ikai ke 'i ai ha tu'unga 'oku 'ikai kau ki ha tafa'aki. 'Oku tau 'i he 'Otua pe ko e fili.

A wooden frame with yellow shutters and red text. The frame is made of dark wood and has a white rectangular opening in the center. On either side of the opening are yellow wooden shutters with black metal rings. The text is in a bold, red, sans-serif font and is reflected below it.

KO E NGAHI
FOUNGA 'O E
FEPAKIPAKI

'OTUA 'OKU TAU MA'A KITAUTOLU

"E tau 'a Sihova ma'amoutolu, pea te mou fakalongo pe." (Ekisotosi 14:14)

Ko e fuofua fokotu'utu'u 'a e 'Otua ke ikuna'i 'a Kenani 'aki 'a e ngaahi founa fakanatula, 'o 'ikai fiema'u ke fai ha tau 'a 'Isileli (Ekisotosi 23:28). Kapau na'e 'ikai ko e ta'etui 'a e kakai na'e mei hoko 'a e me'a ni.

'Oku lēkooti 'e he Tohi Tapú 'a e ngaahi fakatātā 'e ni'ihi 'o e me'a 'e lava ke fai 'e he 'Otuá ke fakahaofi 'a hono kakaí, 'o 'ikai fiema'u ke nau to'o ha me'atau ki honau ngaahi filí:

Na'á ne fakangoto 'a e kau tau 'Isipité 'i he Tahí Kulokulá ('Eki. 14:24-28)

Na'á ne ngāue'aki 'a e 'uha maka ki he kau Kēnani (Siosua 10:11)

Na'a Ne faka'auha 'a kinautolu na'a nau fehi'a kia 'Ilaisiaa (2 Ngaahi Tu'i 1:9-10)

Na'a Ne fekau'i atu ha fanga pea ke tau'i 'a kinautolu na'a nau manuki'i 'a 'Ilaisa (2 Ngaahi Tu'i 2:23-24)

Na'a ne ma'u 'a e melino 'aki hono fakakuihi 'a e kau tau Silia (2 Ngaahi Tu'i 6:14-23)

Na'a ne 'ai 'a e kau 'Amoni mo e kau Moape ke tau (2Kol. 20:15-17, 22-24)

Na'a ne tamate'i 'a e kau 'Asilia 'e toko 185,000 'i he po pe 'e taha (2 Ngaahi Tu'i 19:35)

Na'a Ne 'oatu ha mahaki fakatupu mate kia Helota (Ngāue 12:21-23)

‘OKU TAU TAU MA‘A E ‘OTUA

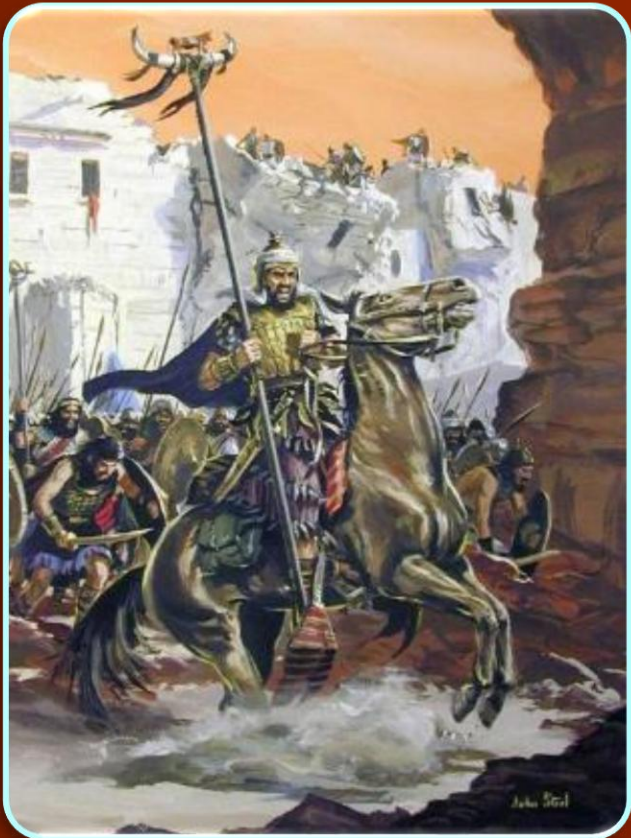
“Pea na‘a nau faka‘auha ‘aia kotoa pē na‘e ‘i he kolo, ‘ae tangata mo e fefine, ‘ae talavou mo e mātu‘a, mo e fanga pulu, mo e ‘asi, mo e sipi, ‘aki ‘ae mata ‘oe heletā. ” (Sosiua 6:21)

Hange ko e kau Kēnani ‘i mu‘a, pe ko Sotoma mo Komola, na‘e fakalaka atu ‘a e kau Kēnani ‘i he ngaahi fakangatangata ‘o e ‘alo‘ofá, pea na‘a nau kau fakataha mo Setane (Senesi 6:5; 18:20-21; 15:16).

Na‘e fakataumu‘a kotoa kinautolu ki he mate ‘anga ua, ‘a e mate ta‘engata. He ‘ikai liliu honau iku‘anga aofangatuku ‘i hono fakaloloa ‘enau mo‘ui heni. Pea na‘e faka‘ata ‘e he ‘Otua ‘a ‘Isileli, ‘i he taimi ko ‘eni (ko hono kapa ‘o Kenani), ke nau kau longomo‘ui ‘i he tamate. Ko e ha ‘oku ‘ikai ke Ne fai tonu ai ia, ‘o hange ko ia na‘a Ne palani? Koe‘uhi ko ‘enau ta‘etui. Na‘e fuofua ‘ahi‘ahi‘i ‘e ‘Isileli ‘a e tau hili ‘enau pehe, “Oku ‘iate kitautolu ‘a e ‘Eiki pe ‘ikai?” (‘Ekesotosi 17:7-9).

‘I he‘etau kau longomo‘ui ‘i he tau (fakatu‘asino kiate kinautolu, fakalaumalie kiate kitautolu), ‘oku tau fakatupulaki ai ha falala ta‘efakangatangata ki he tokoni ‘a e ‘Otua.

"Kuo pau ke fai 'a e ngaahi tau 'i he 'aho kotoa pe. 'Oku hoko ha fu'u tau lahi ki he laumalie kotoa pe, 'i he vaha'a 'o e pilinisi 'o e fakapo'uli mo e Pilinisi 'o e mo'ui.... 'I ho'omou hoko ko e kau fakafofonga 'o e 'Otua, kuo pau ke mou tukulolo kiate Ia, koe'uhi ke Ne lava 'o palani mo tataki mo fai 'a e tau ma'au, 'i ho'omou fengaue'aki. 'Oku taki 'a e Pilinisi 'o e mo'ui 'i He'ene ngaue. Kuo pau ke Ne 'iate koe 'i ho'o fefa'uhi faka'aho mo koe, koe'uhi ke ke tu'u ma'u 'i he tefito'i mo'oni; koe'uhi ko e holi, 'i he taimi 'oku tau ai ke mapule'i, 'e lava ke fakavaivai'i ia 'e he 'alo'ofa 'a Kalaisi; 'oku ke ikuna lahi ange 'iate Ia na'a Ne 'ofa kiate kitautolu."

EGW (Fepakipaki mo e Loto-to'a, 'Epeleli 21)